

1129.

На основу члана 80. Закона о стандардизацији („Службени лист СФРЈ”, бр. 37/88), директор Савезног завода за стандардизацију прописује

ПРАВИЛНИК

О ОБАВЕЗНОМ АТЕСТИРАЊУ ОБЛОГА ЗА КОЧНИЦЕ МОТОРНИХ И ПРИКЉУЧНИХ ВОЗИЛА И О УСЛОВИМА КОЈЕ МОРАЈУ ИСПУЊАВАТИ ОРГАНИЗАЦИЈЕ УДРУЖЕНОГ РАДА ОВЛАШЋЕНЕ ЗА АТЕСТИРАЊЕ ТИХ ПРОИЗВОДА

Члан 1.

Овим правилником прописују се поступак обавезног атестирања облога за кочнице моторних и прикључних возила на које се односи југословенски стандард JUS M.14.813 - Кочење моторних и прикључних возила, трактора и самоходних машина, лабораторијска испитивања функционалних карактеристика кочница и услови које морају испуњавати организације удруженог рада овлашћене за атестирање тих производа.

Члан 2.

Облоге за кочнице моторних и прикључних возила (у даљем тексту: облоге за кочнице) атестирају се на следећи начин:

а) за производе из домаће производње атестира се тип производа, уз контролу саобразности производа из производње атестираном типу;

б) за производе из увоза атестира се тип производа, уз контролу саобразности производа из сваке партије испоруке истог типа и порекла.

Под типом облоге за кочнице, у смислу овог правилника, подразумева се облога за кочницу израђена од фриксионог материјала одређеног састава, ознаке, облика и величине и намењена одређеном типу возила.

Члан 3.

Подносилац захтева за атестирање дужан је да организацији овлашћеној за атестирање, уз захтев за испитивање, подноси и све потребне податке из тачке 4. југословенског стандарда из члана 1. овог правилника, као и извештај о испитивању карактеристика облога истог типа према југословенским стандардима, и то:

- 1) југословенском стандарду JUS B.F8.102 - Кочне облоге за друмска возила. Стишљивост. Поступак испитивања;
- 2) југословенском стандарду JUS B.F8.103 - Кочне облоге за друмска возила. Унутрашња смицајна чврстоћа материјала облоге. Поступак испитивања;
- 3) југословенском стандарду JUS B.F8.104 - Кочне облоге за друмска возила. Јачина смицајне чврстоће склопова плочица диск-кочница и папуча добош-кочница. Поступак испитивања;
- 4) југословенском стандарду JUS B.F8.105 - Кочне облоге за друмска возила. Утицај топлоте на мере и облик плочица диск-кочница. Поступак испитивања;
- 5) југословенском стандарду JUS B.F8.106 - Кочне облоге за друмска возила. Отпорност према сланом раствору, води, уљу и кочној течности. Поступак испитивања.

Члан 4.

Испитивању ради обавезног атестирања подлежу функционалне карактеристике облога за кочнице изражене следећим величинама:

- 1) момент кочења;
- 2) рад кочења;
- 3) истрошење.

Члан 5.

Вредности карактеристика квалитета облога за кочнице које подлежу испитивању ради обавезног атестирања приказују се на начин утврђен у тач. 7.2.1, 7.2.2 и 7.2.3 југословенског стандарда из члана 1. овог правилника.

Стишљивост одређена поступком испитивања према тачки 1. из члана 3. овог правилника не сме да буде већа од 2% при температури околине и од 5% при температури од 400 °C за плочице диск-кочница, нити већа од 2% при температури околине нити већа од 4% при температури 200 °C за папуче добош-кочница.

Минимална прихватљива јачина на смицање одређена поступком испитивања према тачки 3. члана 3. овог правилника за склоп облоге и плочице за диск-кочницу износи 250 N/cm, односно 100 N/cm за папуче добош-кочница.

Члан 6.

Карактеристике квалитета облога за кочнице из члана 4. овог правилника испитују се у поступку атестирања типа облога за кочнице на начин и методама утврђеним југословенским стандардом из члана 1. овог правилника.

Контролом саобразности облога за кочнице атестираном типу, која се спроводи најмање једном годишње, испитују се све карактеристике према југословенским стандардима из члана 3. овог правилника.

Члан 7.

За испитивање се узимају три узорка облога за кочнице за испитивање момента кочења, а на једном од њих се испитује и рад кочења и истрошење.

Узорке за атестирање, односно контролу саобразности узима организација овлашћена за атестирање.

Члан 8.

Извештај о испитивању облога за кочнице садржи резултате испитивања карактеристика квалитета из члана 4. овог правилника.

Члан 9.

Атест се издаје за сваки тип облоге за кочнице.

Облогу за коју је издат атест произвођач означава атестним знаком.

Атестни знак се ставља на производ, при чему величина В из тачке 4. Наредбе о изгледу и употреби атестног знака („Службени лист СФРЈ”, бр. 4/79 и 31/81) износи 30 mm.

Испод атестног знака уписују се словна и бројчана ознака. Словна ознака се односи на групу и подгрупу југословенског стандарда коме припадају облоге, а бројчана ознака је шифра организације удруженог рада која је овлашћена за атестирање.

Члан 10.

За атестирање, односно испитивање облога за кочнице може се овластити организација удруженог рада која у погледу техничке опремљености и стручних квалификација кадрова испуњава следеће услове:

- 1) располаже наведеном опремом:
 - а) лабораторијским испитним уређајима (пробним столовима) који омогућавају остварење свих услова испитивања према тачки 3. југословенског стандарда из члана 1. овог правилника;
 - б) осталом лабораторијском опремом;
- 2) да за послове атестирања има раднике са следећом стручном квалификацијом:
 - а) ако је у питању радник који руководи испитивањем облога за кочнице - високу стручну спрему одговарајуће струке са најмање пет година радног искуства на пословима испитивања облога за кочнице;
 - б) ако су у питању радници који обављају техничке послове - средња стручна спрема одговарајуће струке, са најмање три године радног искуства на пословима испитивања облога за кочнице.

Члан 11.

Организација удруженог рада овлашћена за атестирање, односно испитивање спроводи поступак испитивања у року од петнаест дана од дана узимања узорка облога за кочнице.

Члан 12.

Овај правилник примењиваће се на нове типове облога за коџице по истeku 30 дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ”, а за све типове облога за коџице које се налазе у серијској производњи за облоге које не садрже азбест - по истeku 18 месеци од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ”, а за остале облоге - три године.

Члан 13.

Овај правилник ступа на снагу по истeku шест месеци од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ”.

Бр. 06-01-93/235
2. октобра 1990. године
Београд

Директор
Савезног завода за
стандардизацију,
Верољуб Такасковић, с. р.